

21.11.2022

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

az Energia Charta Egyezmény korszerűsítéséről folytatott tárgyalások
eredményéről
(2022/2934(RSP))

**Anna Cavazzini, Francisco Guerreiro, Saskia Bricmont, Ignazio Corrao,
Piernicola Pedicini, Rasmus Andresen, Sara Matthieu, Mounir Satouri,
Rosa D'Amato, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Jakob G. Dalunde, Alice
Kuhnke, Yannick Jadot, Ernest Urtasun**
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az Energia Charta Egyezmény korszerűsítéséről folytatott tárgyalások eredményéről (2022/2934(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1994. évi Energia Charta Egyezményre,
  - tekintettel az Energia Charta Konferencia 33. ülésén az Európai Unió által képviselendő álláspontonról szóló tanácsi határozatra irányuló bizottsági javaslatra (COM(2022)0521),
  - tekintettel az EU nemzetközi beruházási politikáról szóló, 2022. június 23-i állásfoglalására¹,
  - tekintettel az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatára, különösen az EU és a Szingapúri Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodásról szóló, 2017. május 16-i 2/15. sz. véleményére², a C-284/16. sz. ügyben 2018. március 6-án hozott ítéletére (a *Szlovák Köztársaság kontra Achmea BV* ügyben hozott előzetes döntés)³, a Kanada, valamint az EU és tagállamai közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodásról szóló, 2019. április 30-i 1/17. sz. véleményére⁴, a C-741/19. sz. ügyben 2021. szeptember 2-án hozott ítéletére (a *Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC* ügyben hozott előzetes döntés)⁵, valamint a C-109/20. sz. ügyben 2021. október 26-án hozott ítéletére (a *Lengyel Köztársaság kontra PL Holdings Sàrl* ügyben hozott előzetes döntés)⁶,
  - tekintettel a korszerűsített Energia Charta Egyezmény tervezetéről szóló, 2022. június 24-i „elvi megállapodásra”,
  - tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
  - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a szerződő felek 2022. június 24-én elvi megállapodásra jutottak az Energia Charta Egyezmény korszerűsítéséről; mivel a végleges megállapodás jogi szövegét hivatalosan még nem tették közzé, de 2022 szeptemberében kiszivárogtatták;

---

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0268.

² A Bíróság véleménye (teljes ülés), 2017. május 16., ECLI:EU:C:2017:376.

³ A Bíróság (nagytanács) 2018. június 16-i ítélete, *Szlovák Köztársaság kontra Achmea BV*, C-284/14., ECLI:EU:C:2015:158.

⁴ A Bíróság véleménye (teljes ülés), 2019. április 30., ECLI:EU:C:2019:341.

⁵ A Bíróság (nagytanács) 2021. szeptember 2-i ítélete, *Moldovai Köztársaság kontra Komstroy LLC*, C-741/19, ECLI:EU:C:2021:655.

⁶ A Bíróság (nagytanács) 2021. július 15-i ítélete, *Lengyel Köztársaság kontra PL Holdings Sàrl*, C-791/20, ECLI:EU:C:2021:875.

- B. mivel Németország, Franciaország, Spanyolország, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia és Luxemburg bejelentette, hogy kilép az Energia Charta Egyezményből; mivel Olaszország 2015-ben kilépett az Energia Charta Egyezményből; mivel más tagállamok még mindig mérlegelik az Energia Charta Egyezmény elhagyásának lehetőségét;
- C. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület az éghajlatváltozás mérsékléséről szóló, 2022. áprilisi jelentésében az Energia Charta Egyezményt „az éghajlatváltozás mérséklésének komoly akadályaként” jellemezte;
- D. mivel az EU egyoldalúan elkötelezte magát a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházások védelme mellett; mivel ez a kivétel 2023. augusztus 15-től lenne alkalmazandó, és csak az ezen időpont után végrehajtott beruházásokra, míg az ezt megelőzően végrehajtott beruházásokra tízéves kivezetés lenne alkalmazandó;
- E. mivel úgy tűnik, hogy számos szerződő fél, köztük a nagy jövedelmű iparosodott országok nem osztják az Energia Charta Egyezmény korszerűsítésére irányuló uniós törekvések szintjét, annak ellenére, hogy mindannyian aláírták a Párizsi Megállapodást;
- F. mivel a beruházó és állam közötti vitarendezési (ISDS) ügyek száma évről évre nő; mivel az Energia Charta Egyezmény a legvitatottabb beruházásvédelmi megállapodás; mivel az EU-n belül jelenleg több mint 40 beruházási választottbíróági ügy van folyamatban; mivel számos közelmúltbeli esetben megújuló energiával kapcsolatos szabályozási intézkedéseket vittek bíróság elé, ami növeli annak kockázatát, hogy a szabályozási visszalépés negatívan befolyásolja az energetikai átállást;
- G. mivel az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló globális erőfeszítésekhez a megújuló energiára való gyors átállásra és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentésére irányuló gyors kormányzati fellépésre van szükség, ami miatt a fosszilis tüzelőanyagokba történő beruházásokat ki kell vonni az Energia Charta Egyezmény védelme alól; mivel a tagállamok még mindig több ezer kétoldalú beruházási szerződéssel rendelkeznek, amelyek továbbra is védik a fosszilis tüzelőanyagokba történő beruházásokat, és elavult rendelkezéseket és mechanizmusokat tartalmaznak, amelyek összeegyeztethetetlenek az EU értékeivel és jogelveivel;
- H. mivel a rendelkezésre álló empirikus bizonyítékok nem mutatnak közvetlen ok-okozati összefüggést a nemzetközi beruházási megállapodások és a közvetlen külföldi befektetések vonzása között;
- I. mivel a Parlament már kifejezte azon álláspontját, hogy az EU és tagállamai nem írhatnak alá vagy ratifikálhatnak a beruházó és az állam közötti vitarendezési mechanizmust tartalmazó beruházásvédelmi szerződéseket;
  - 1. üdvözli a Bizottság erőfeszítéseit az Energia Charta Egyezmény reformjára;
  - 2. üdvözli az EU és az Egyesült Királyság azon szándékát, hogy a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházásokat kivonja az Energia Charta Egyezmény védelme alól; sajnálja azonban, hogy egyetlen más szerződő fél sem tett ilyen kötelezettségvállalást; sajnálja, hogy a gázzal kapcsolatos beruházások tekintetében széles körű kivételek vannak érvényben, amelyeket az uniós jog igen károsként határoz

meg; sajnálja, hogy ezek a kivételek a jövőben széles körű védelmet nyújtanának az ilyen beruházásoknak;

3. úgy véli, hogy a korszerűsített szövegben szereplő rugalmas megközelítés nem elegendő ahhoz, hogy az Energia Charta Egyezményt összhangba hozzák a Párizsi Megállapodással; sajnálja, hogy a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházások továbbra is alapértelmezettek; sajnálja, hogy a hatályt kiterjesztették olyan új energiahordozókra, mint a hidrogén, a vízmentes ammónia, a biomassa, a biogáz és a szintetikus üzemanyagok, valamint olyan új tevékenységekre, mint a szén-dioxid-leválasztási, -hasznosítási és -tárolási technológiák, ami azzal a veszéllyel jár, hogy az beruházó és állam közötti új vitarendezési ügyeket is a vitarendezés régi típusú választottbírói módjain rendezik;
4. hangsúlyozza, hogy az EU számára a korszerűsített szerződés ideiglenes alkalmazásától függ a fosszilis tüzelőanyagokba való meglévő beruházások további 10 éves védelmének kezdő időpontja; hangsúlyozza, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény csak akkor használható fel új követelések alapjaként, ha a fogadó állam és a válaszadó állam egyaránt ideiglenesen alkalmazza a korszerűsített Energia Charta Egyezményt; rendkívül sajnálja, hogy ez bizonytalan helyzetet eredményez, mivel elaprózott végrehajtáshoz és késedelmekhez vezet, és azzal a veszéllyel jár, hogy továbbra is a nem megreformált Energia Charta Egyezményt alkalmazzák;
5. sajnálja, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezményben a fenntartható fejlődésre és a Párizsi Megállapodásra vonatkozó rendelkezések megállnak a törekvések szintjén;
6. rendkívül sajnálja, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezményben még mindig szerepelnek ítélezőként választottbírák; hangsúlyozza, hogy fontos bizonyítékok vannak arra, hogy a beruházási választottbírák figyelmen kívül hagyják az államok közpolitikai célkitűzéseik védelmére irányuló szándékát, különösen a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetése vagy a környezet védelme tekintetében; hangsúlyozza, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény nem biztosít fellebbezési mechanizmust;
7. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kilépés esetén alkalmazandó 20 éves hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés változatlan marad a korszerűsített szövegben, ami továbbra is megfosztja az Energia Charta Egyezményben részes országokat attól a lehetőségtől, hogy könnyen kilépjenek a szerződésből, amennyiben a választottbírák továbbra is aláássák az államok szabályozási képességét;
8. sajnálja, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény nem foglalkozik az értékelési technikák kritikus kérdésével, lehetővé téve a befektetett összegeket jelentősen meghaladó kompenzáció odaítélését;
9. megjegyzi, hogy a korszerűsített Energia Charta Egyezmény nem kapta meg az uniós tagállamok minősített többségének támogatását a Tanácsban, és tudomásul veszi a korszerűsítésre irányuló erőfeszítések összeomlását; elutasítja a tanácsi határozatról és az Energia Charta Konferenciáról szóló szavazás elhalasztását, ami veszélyes és bizonytalan helyzethez vezethet; úgy véli, hogy sem az EU, sem annak tagállamai nem maradhatnak a jelenlegi Energia Charta Egyezmény részes felei, mivel az összeegyeztethetetlen az uniós joggal;

10. üdvözlí az EU népességének több mint 70%-át képviselő nyolc tagállam azon döntését, hogy kilép az Energia Charta Egyezményből, és megjegyzi, hogy az esetek többségében ezt a döntést a korszerűsítési folyamat eredménye alapján hozták meg; sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az EU Energia Charta Egyezményből való kilépésére, és felhívja a Tanácsot, hogy támogassa ezt a javaslatot; azon az állásponton van, hogy a Parlament támogatni fogja az összehangolt kilépést, amennyiben ahhoz egyetértését kérik; felhívja a többi szerződő felet, hogy fontolják meg az Energia Charta Egyezményből való kilépést;
11. üdvözlí a Bizottság tervezetét egy olyan egymás közötti megállapodásra, amely egyértelművé teszi, hogy az Energia Charta Egyezmény és annak hatályvesztésre vonatkozó záradéka nem és soha nem is volt alkalmazandó EU-n belüli kontextusban; felhívja az uniós tagállamokat, hogy az EU koordinált kilépésének ratifikációs folyamatával párhuzamosan a lehető leghamarabb ratifikáljanak ilyen megállapodásokat; felhívja a Bizottságot, hogy lépjen kapcsolatba a partnerországokkal, és tegyen javaslatot egy második megállapodásra, amely lehetővé teszi az Energia Charta Egyezményből kilépni kívánó nem uniós szerződő felek számára, hogy viszonyossági alapon semlegesítsék a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezést;
12. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy kössenek kiegészítő megállapodást a külföldi választottbírószági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezmény és az államok és más államok állampolgárai közötti beruházási viták rendezéséről szóló egyezmény módosítása céljából annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az uniós bíróságok nem hajtják végre az Energia Charta Egyezményen alapuló, EU-n belüli ítéleteket;
13. felhívja az Energia Charta Egyezményből kilépő tagállamokat, hogy szüntessék meg az Energia Charta Egyezmény más részes feleivel kötött valamennyi kétoldalú beruházási megállapodásukat, és módosítsák vagy szüntessék meg a beruházó és állam közötti vitarendezést, a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházások védelmét és az elavult védelmi normákat tartalmazó kétoldalú beruházási megállapodásokat;
14. felhívja a Bizottságot, hogy többek között az ENSZ Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságán belül is kifejezetten támogasson egy olyan mechanizmust, amelynek révén az államok hatékonyan visszavonhatják szerződéseikből a beruházó és állam közötti vitarendezéshez való hozzájárulásukat, vagy felmondhatják szerződéseiket;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányának és parlamentjének, valamint az Energia Charta Egyezmény titkárságának és az Energia Charta Egyezmény tagországi kormányainak.